

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Z., a.s.** so sídlom v B., IČO: X., proti žalovanej **M.**, bývajúcej v B., **o vypratanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 10 C 88/2007, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2009 sp. zn. 12 Co 181/2008, 12 Co 182/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 3. marca 2008 č.k. 10 C 88/2007-59 v spojení s opravným uznesením zo 7. apríla 2009 č.k. 10 C 88/2007-65 uložil žalovanej povinnosť vypratať do 15 dní nehnuteľnosť – ubytovňu nachádzajúcu sa v B.. Vychádzal z toho, že žalovaná nezaplatila žalobkyni nájomné za mesiace február až máj 2007, a preto jej žalobkyňa dala výpoveď z nájmu. Keďže žalovaná nenamietala na súde neplatnosť výpovede, súd mal za to, že nastali právne účinky výpovede. Výpovedná lehota uplynula 30. septembra 2007, v dôsledku čoho žalovaná užíva ubytovňu od 1. októbra 2007 bez právneho titulu. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 25. júna 2009 sp. zn. 12 Co 181/2008, 12 Co 182/2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením potvrdil. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav a tento po právnej stránke aj správne posúdil. Vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.), pričom pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia aplikoval § 219 ods. 2 O.s.p. Žalobkyni, ktorej v odvolacom konaní nevznikli

žiadne trovy, nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.).

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, v ktorom namietla, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). K tejto procesnej vade došlo tým, že odvolací súd vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a svoj rozsudok vyhlásil 25. júna 2009, i keď na základe výzvy súdu prvého stupňa z 18. júna 2008 oznámila, že trvá na nariadení odvolacieho pojednávania. V danom prípade bolo povinnosťou súdu nariadiť odvolacie pojednávanie, lebo to vyžadoval dôležitý verejný záujem (§ 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Tento záujem vyvodzovala žalovaná z jej práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež z potreby „dodržiavania zákona, t.j. zákonných dôvodov a postupov pri výpovedi z nájmu“. Podľa jej názoru „za spravodlivý súdny proces nemožno považovať rozhodnutie súdu, ktorý priznal právo žalobkyni na základe zneužitia práva a uvedenia žalovanej do omylu“. Zneužitie práva žalobkyňou videla dovolateľka v tom, že jej boli dávané „nezákonné výpovede z nájmu opakovane (3 krát)“, a že žalobkyňa uplatňovala vypratanie „svojvoľne a násilne“. Súd neskúmal, či výpoveďou uvedenou v žalobe došlo k zániku nájmu a či tu nebol iný dôvod zániku tohto nájmu. Konaním žalobkyne, ktoré sa priečilo zákonným ustanoveniam o nájme, bola žalovaná uvádzaná do omylu. Súdny prehliadli, že žalobkyňa sa žalobou domáhala vypratania ubytovne, obsahom výpovede bolo ale vypovedanie nájmu bytu, v predmetnom objekte sa žiadna ubytovňa nenachádza a žalobkyňa porušila stavebný zákon. Zo všetkých týchto dôvodov žalovaná žiadala zrušiť rozsudky súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že tento opravný prostriedok žalovanej nie je v danom prípade procesne prípustný a smeruje proti vecne správne rozhodnutiu. Dovolanie žiadala „zamietnuť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Vzhľadom na to dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý

zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní nenamietala a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľka namieta, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je taký vadný procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Zo spisu vyplýva, že súd prvého stupňa vyzval 18. júna 2008 žalovanú, aby sa vyjadrila, či súhlasí s prejednaním a rozhodnutím veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Žalovaná sa v podaní z 10. augusta 2008 (č.l. 87 spisu) vyjadrila, že s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania nesúhlasí. Odvolací súd vec prejednal a rozhodol 25. júna 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Vzhľadom na to bolo v dovolacom konaní potrebné posúdiť, či tým nedošlo k odňatiu možnosti žalovanej konať pred odvolacím súdom.

V čase, keď súd prvého stupňa zisťoval, či žalovaná súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, bol účinný Občiansky súdny poriadok v znení do 15. októbra 2008 (t.j. v znení do účinnosti zákona č. 384/2008 Z.z.). Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v tomto znení platilo, že na prejednanie odvolania nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávania. Pojednávania nebolo potrebné nariaďovať v prípadoch uvedených v § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení.

Dňom 15. októbra 2008 ale nadobudol účinnosť zákon č. 384/2008 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky súdny poriadok, a to aj jeho ustanovenie § 214. Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávania ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho

pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

V zmysle § 372p O.s.p. sa na konania začaté pred 15. októbrom 2008 použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. Keďže „ďalej“ nie je o možnosti odvolacieho súdu aplikovať ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 aj na konania začaté do tohto dňa „ustanovené inak“, nič nebránilo Krajskému súdu v Bratislave, aby vec rozhodol 25. júna 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Pokiaľ žalovaná namieta, že bolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť odvolacie pojednávanie, lebo to vyžadoval „dôležitý verejný záujem“, treba uviesť, že tento pojem nedefinuje ani § 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva. V dôvodovej správe k tomuto ustanoveniu Občianskeho súdneho poriadku sa uvádza, že spravidla pôjde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb (napríklad spory týkajúce sa územného celku, sídliska) a je na úvahe odvolacieho súdu, kedy nariadi odvolacie pojednávanie z dôvodu dôležitého verejného záujmu.

Pre účely prejednávanej veci možno konštatovať, že predpokladom procesnej povinnosti súdu nariadiť podľa tohto ustanovenia odvolacie pojednávanie je záujem, ktorý je všeobecný, verejný, dôležitý (teda nie súkromný, individuálny, privátny), a bezpochyby tiež výnimočný (v tom zmysle, že tento v tom – ktorom prípade odôvodňuje odklon od všeobecnej procesnej zásady vyjadrenej v § 214 ods. 2 O.s.p.).

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu takéto znaky „dôležitého verejného záujmu“ v zmysle § 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nevykazuje dovolateľkou tvrdený záujem na realizácii jej práva na spravodlivý súdny proces (ktorý je daný v každom občianskom súdnom konaní), ani v dovolaní spomínaný záujem na potrebe dodržiavania zákonov. Vychádzajúc z tohto názoru dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd v danom prípade neporušil uvedené ustanovenie, keď na prejednanie odvolania nenariadil odvolacie pojednávanie.

Zo spisu ďalej vyplýva, že odvolací súd po prejednaní odvolania dospel k záveru, že skutkové zistenia súdu prvého stupňa sú úplné a správne a že správne je aj ich právne posúdenie súdom prvého stupňa. Keďže dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody na

potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 1 O.s.p.), nemusel dokazovanie zopakovať ani doplniť (viď § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Rozhodnúť bez odvolacieho pojednávania mohol aj preto, lebo súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania (viď § 214 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) a zo spisu nevyplýva, že by prejednanie a rozhodnutie veci na odvolacom pojednávaní vyžadoval dôležitý verejný záujem (viď § 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Treba dodať, že postup odvolacieho súdu zodpovedal aj § 156 ods. 3 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia súd vo veciach, v ktorých rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. V danom prípade bolo takto verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave (viď č.l. 93 spisu).

Vzhľadom na vyššie uvedené možno zhrnúť, že postup odvolacieho súdu mal podklad v zákonných ustanoveniach. Nešlo o procesne vadný postup. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom. Neopodstatnená je preto jej námietka, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Ďalšie námietky žalovanej obsiahnuté v dovolaní nevycludujú, že žalovaná zastáva názor o odňatí možnosti pred súdmi konať tiež nesprávnym právnym posúdením veci. Dovolací súd preto poznamenáva, že § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti účastníka konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s právnym posúdením veci v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súd neodníma účastníkovi možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že procesnú prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodiť ani z § 238 O.s.p., ani z § 237 O.s.p.

Keďže dovolanie žalovanej nie je procesne prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol tento opravný prostriedok podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková